

Dányban jártunk

A téli kirándulásnak is megvannak a maga örömei. A fehér takaróba burkolózó tájat csodálni jól fűtött autók, kivilágított termek, kuckós otthonok ablakain keresztül különleges élmény. Rövid sétákat tenni a napfénytől szikrázó ropogós hóban felfrissít testileg, lelkileg. Különösképpen, ha mindezt baráti társaságban tehetjük egy olyan napon, amikor minden együtt van ahhoz, hogy közös, mindnyájunkat gazdagító felfedezések birtokába juthassunk.

Nézzük csak, mitől lett szebb, ragyogóbb, feledhetlenebb 2019. január 13-a, mint az azt megelőző és követő napok nagy átlaga. Először is attól, hogy most ünnepelhettük első ízben a tavaly, unitárius kérésre, törvénybe iktatott vallásszabadság napját. A vasárnapi istentiszteleten Léta Sándor lelkészünk összefoglalta a 450. évforduló fontosabb eseményeit gyülekezetünk szervezésében, majd Dinnyés József előadásában meghallgattuk Hajdú Zoltán Levente szóládi református lelkész néhány általa megzenésített fohászatát. Utána a gyülekezeti teremben beszélgethettünk a szerzővel, és megvásárolhattuk legújabb CD-jét. Nyolctagú kiránduló csapatunk innen indult el két kocsival Dányba, integető hittestvérek koszorújától kísérve.

Hogy miért éppen Dány, ez a fővárostól kb. 40 kilométerre, Gödöllő térségében fekvő, település volt a célpont? Itt lakik ugyanis jelenleg Fazakas-Kosztai Tibor festőművész, gyülekezetünk illusztris és maximálisan elkötelezett, segítőkész tagja, akitől meghívót kaptunk egy ottani kiállítására. Kitűnő alkalom volt ez arra, hogy egyúttal meglátogassuk őt műteremlakásában, és elbeszélgessünk vele, valamint Marosvári Kata társával, egyben művészkollégájával, a legkülönbözőbb, közös érdeklődésre számot tartó témákról. Hogy jobban megismerhessük egymást ebben az oldott közegben.

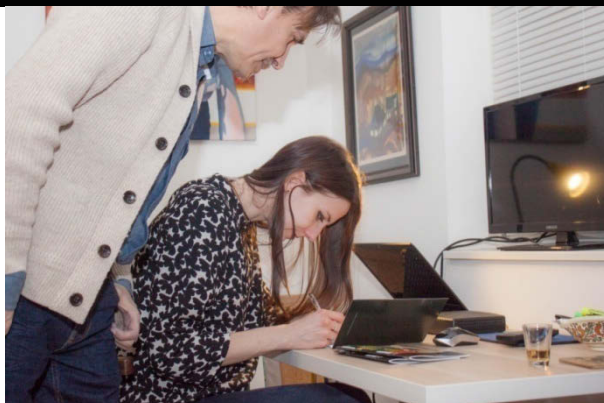

MAROSVÁRI KATA
FAZAKAS-KOSZTA TIBOR

Kézen-lét

Székesfehérvár

2018

Az ismerkedést a vadonatúj Művelődési Központ kiállító termében kezdtük el, melynek falain ott sorakoztak Tibor válogatott alkotásai. Egy részüket már láttuk templomunkban is, ahol az Ars Sacra rendezvények keretei között évente tart bemutatót, másik része viszont újdonságként hatott. Megcsapott minket az a sajátos, csakis az ő műveire jellemző levegő, fejbe kólíntott az általa kidolgozott, semmi mással össze nem téveszthető stílus, mely leginkább erőteljes színvilágával, szokatlan asszociációival, hangsúlyozottan figuratív ábrázolásával, jelképek özönével, játékos-humoros, időnként a

karikatúra határait súroló, megközelítéseivel nyugöz le, és késztet gondolkodásra. Nem könnyen befogadható, értelmezhető világ az övé, meg kell dolgozni érte. Ő pedig, ezen enigmatikus képek alkotója, készségesen segít minket, hogy ráérezhessünk műveinek mozgatórugóira. Már tudjuk, hogy számára „a festészetnek nem az a célja, hogy felismerjük a láthatót, hanem hogy segítsen megismerni a láthatatlant.” Ez a program tökéletesen összecseng Pál apostol szavaival: „Mivelhog nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra; mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.” (Korinthusbeliekhez írt második levél) Ugyancsak erről énekel egyik dalában Dinnyés József: „A láthatókra nem nézünk,/csak a láthatatlanokra./A látható elmúlik,/a láthatatlan időtlen.” (Hittem és szóltam) De megemlíthetnénk Saint-Exupéry hasonlóan gondolkodó Kis Herceget is, aki szerint: „Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

Ebben a dimenzióban átmenetileg kiszabadulhatunk az idő és a tér fogságából, és az abszolút lét közegébe emelkedhetünk. A mindennapi életben ugyanis „Fáradt álarchordozók vagyunk/csüggeden rejtőzködünk.../kétség és remény között.” (Védelem) Ezek már Hajdú Zoltán Levente szavai, melyek megvilágítják a temérdek álarc, arctalanság, maszk, tetoválás, intertextualitás funkcióját Tibor vásznain.

A magam részéről különösen figyeltem alkotónk nőábrázolására, ami központi jelentőségűnek tűnt számomra. Alig van ugyanis „nőmentes” képe, szinte obszesszionálisan kötődik a nő jelenlétéhez hol ilyen, hol olyan, többnyire dupla szerepben. Ő az, aki egyszerre szent és profán, égi és földi, vonzó és taszító, szelíd és vad, ártatlan és bűnös, ördög és angyal. Ez lenne a „posztmodern” nő, egy formálódóban levő új mitológia alanya-tárgya? És miért zsugorodik olyan jelentéktelenné (rabszolgává, háttérfigurává) mellette a férfi, és tűnik el mellőle a gyermek? A nő egyetlen egyértelműen pozitív ábrázolása a Flóra-füzetünk negyedik sorozatához készített borítón fedezhető fel, mintaképe pedig Tibor saját nagymamájának fiatalkori fotója. Ez a szép, vonzó, tiszta mosolyú hölgy összeköti a csillagos eget a virágos réttel. Karjában mezei virágsokrot tart, hetykén fejére vetett férfikalapját szintén virág díszíti. Mintha az alatta elhelyezkedő, az énlakai rovásírásos templom népi motívumaival, valamint Dávid Ferenc Ambrus Lajos által elképzelt szavaival - „Akit Isten lelke megvilágosított, nem szabad hallgatnia, de az emberi ész minden hamis leleményét megvetve, arra kell törekednie, hogy a Lélek-Isten dicsősége terjedjen, az egyház pedig épüljön az újító változásban.” (A kövek lelke) - ékesített varázsdobozból repült volna ki. Ez a melegséget, szeretetet, hitet, bizalmat árasztó nőtípus mára tökéletesen eltűnt volna? Pedig külseje alapján, ő szintén modern nő lehetett a maga korában. Nem gondolom, és kívánom, hogy Tibor minél több hozzá hasonlóval találkozzon, és vásznain fesse meg őket is. Ideálokra, példaképekre a mostani tragikusan elbizonytalanodott világban nagyobb szükség van mint valaha. Persze, látom, hogy ő inkább a riasztó ellenpéldák felmutatásával igyekszik hatást gyakorolni kortársaira. A kedveséről készített Amszterdam című képe viszont tele van reménnyel és optimizmussal. Ígéretes pályakezdőként, Marosvári Kata is leginkább nőket ábrázol: reformkori, mondén figurákat és saját magát különféle pózokban. A színekkel takarékosan bánik, ecsetkezelése finom, lendületes, stílusa egyszerű és elegáns.

A kiállító terem mögött sok kisebb, klubfoglalkozásokra alkalmas helyiség mellett, felfedeztünk egy impozáns méretű, ízlésesen berendezett látványteret, valamint egy emeletre vezető lépcsőt, oldalfalán Tibor által illusztrált díszpolgári oklevelekkel. Ebből következtethettünk a közötte és az önkormányzat (polgármester: Gódor Lajosné) közötti gyümölcsöző kapcsolatokra.

Látogatásunk második részét az alkotópár otthonában, egyben műtermében, töltöttük el jóízű beszélgetésekkel, terített asztal mellett. Rajtuk kívül odasereglett néhány barátjuk, és Tibor Bálint nevű fiával is sikerült megismerkednünk. Még névre szóló ajándékot is kaptunk vendéglátóinktól: egy illusztrált kiadványt, benne múlt decemberi első székesfehérvári közös tárlatuk anyagával. Bebizonyosodott a népi mondás igazsága, miszerint sok jó ember kis helyen is elfér. Megcáfolódott viszont néhány tévhit, ami az otthon és a külvilág, a családi és munkahelyi környezet, az alkotóművész és a laikus közönség, vagy két művész egy fedél alatti összeegyeztethetlenségét illeti. Mindezen felfedezéseken örvendezve, úgy térhettünk haza, hogy egy különlegesen szép és kerek nap élményével gazdagodtunk. Emlékét úgy őrizzük, mint egy ritka kincset.

Cehadé-Boér Judit